

شیوه‌نامه فناور برتر
جایزه البرز ۱۴۰۴

مقدمه

بنیاد فرهنگی البرز در سال ۱۳۴۲ شمسی با هدف کمک به اشاعه فرهنگ کشور و تجلیل از مقام علمی دانشمندان و پژوهندگان برتر ایرانی و تشویق دانشجویان و دانش‌آموزان برگزیده و نخبگان و نوجوانان با استعداد ایرانی، از طریق اعطای «جایزه البرز» به همت مردی خیراندیش و نیک‌سیرت، مرحوم حسینعلی البرز تأسیس و وقف گردیده که طی بیش از نیم‌قرن، چندین هزار نفر از نخبگان برتر علمی کشور را مورد حمایت و تشویق قرار داده و این مهم در سال‌های اخیر در قالب همایش‌های ملی با همکاری مراجع علمی ذی‌ربط محقق شده است.

تعاریف

به هر فرد مخترع، مکتشف و نوآور که با بهره‌گیری از توان علمی خویش برای حل مشکلی به‌پا خواسته است فناور گفته می‌شود. هدف از شناسایی فناوران برتر، توانمندسازی آنها به منظور رسیدن به محصولی دانش‌بنیان، ایجاد بازار برای آنها، تکمیل چرخه ملی نوآوری و تبدیل دارایی‌های فکری به ثروت است.

جهت رعایت فرآیند اعتدال در طول داوری طرح‌های دریافتی، با توجه به تأییدیه‌های اخذ شده، مرحله‌ای که نوآوری در آن قرار دارد و سایر شاخص‌های منطبق با جدول این شیوه‌نامه داوری خواهند شد.

هر اقدام فناورانه که سه شعار اصلی بنیاد فرهنگی البرز را محقق کرده باشد، در این بخش، در اولویت ارزیابی قرار خواهد گرفت:

- ✓ کاهش آلام بشری
- ✓ افزایش سطح رفاه زندگی انسانی
- ✓ بالا رفتن حیثیت ایرانی در جامعه جهانی

شرایط عمومی داوطلبان

- ✓ فناوران ایرانی مقیم خارج از کشور نیز می‌توانند در این جایزه شرکت نمایند.
 - ✓ فناوری‌های مورد بررسی در این رقابت، باید مربوط به دوره چهارساله منتهی به جایزه باشد.
 - ✓ هر فناور در صورت داشتن بیش از یک مورد فناوری با شرط فوق، تنها مجاز به بارگذاری یک فناوری به انتخاب خود برای شرکت در این رقابت است.
- تذکر:** در فناوری‌های دارای مالک (مالکان) و فناور (فناوران) متعدد، کافی است یک نماینده از گروه مالک (مالکان) و فناور (فناوران) اقدام به ثبت‌نام در رقابت نماید. در این صورت باید فرم رضایت‌نامه الکترونیکی از بقیه گروه مالک (مالکان) و فناور (فناوران) در سامانه بارگذاری شود. برای برندگان نهایی این جایزه، ارسال فیلم اعلام رضایت همه مالکان برای دبیرخانه جایزه البرز الزامی است.

اطلاعات ثبت‌نام

اطلاعاتی که معیار ارزیابی داوطلبان می‌باشد در جدول (۱) آورده شده است.

جدول (۱): اطلاعات دریافتی حین ثبت‌نام	
عنوان بخش	مصادیق هر بخش
تخصص و تجارب	سطح تحصیلات/ سابقه کار مربوط
افتخارات کسب شده فناوری	افتخارات ملی و بین‌المللی ^۱
فناوری	میزان پیشرفت
نوآوری	سطح آمادگی فناوری (TRL)/ ثبت اختراع محصول ^۲
وضعیت بازار	وضعیت قرارداد فروش ^۳ / میزان فروش ^۴
مالی	دوره بازگشت سرمایه ^۵ / درصد مشارکت صاحب طرح ^۶
تأثیرات اجرایی طرح	میزان تأثیر در جهت کاهش آلام بشری ^۷
مجوزها و استانداردها	استانداردها ^۸ ، مجوزها (بهره برداری / تولید) و تاییدیه‌های اخذ شده ^۹ / عناوین و رتبه‌های کسب شده ^{۱۰}
اجرای طرح و محصولات فناورانه (غیر از محصول محوری)	معرفی محصول / میزان پیشرفت طرح ^{۱۱}
مستندات و تألیف‌های مرتبط با طرح	تألیف کتاب و مقاله مرتبط ^{۱۲}
ساختار حقوقی و نیروی انسانی	رویکرد گروهی در تجاری‌سازی و میزان اشتغال‌زایی طرح و محصول فناورانه
تشریح عملکرد محصول	در این بخش لازم است تا فناور، با ارائه یک تصویر یا ویدئو از عملکرد محصول خود، به معرفی آن جهت ارزیابی اولیه توسط کمیته داوری بپردازد.

شیوه‌نامه فناور برتر

- ۱ جشنواره های معتبر بین المللی، باید مورد تایید انجمن های علمی وزارت علوم، تحقیقات و فناوری باشند. جشنواره های معتبر ملی شامل جشنواره های خوارزمی، فارابی، شیخ بهایی، علم تا عمل، رازی، مسابقات ملی مهارت، رویش بنیاد ملی نخبگان و ایده های برتر (برگزارشده توسط پارک یزد) می باشند.
 - ۲ این بخش، نیازمند تایید علمی از مراجع منطقه‌ای مالکیت فکری استان‌ها، بنیاد ملی نخبگان (سطح ۳) و سازمان پژوهش‌های علمی و صنعتی ایران می‌باشد. ضمن اینکه سهم فناور باید حداقل ۴۰ درصد اختراع باشد.
 - ۳ تعریف فروش تجاری و فروش نمونه متناسب با زمینه و نوع هر محصول مدنظر می باشد. بازه زمانی مورد ارزیابی پنج سال مالی منتهی به سال جاری می باشد.
 - ۴ بازه زمانی مورد ارزیابی، چهار سال مالی منتهی به سال جاری می باشد. (گردش مالی ذکر نگردد).
 - ۵ در صورت ارائه اسناد قابل استناد از سوی داوطلب و امکان محاسبه «نرخ بازگشت سرمایه»، این شاخص می‌تواند جایگزین شاخص دوره بازگشت سرمایه گردد.
 - ۶ سهم آورده صاحب طرح با لحاظ نمودن طرح های بزرگ، کوچک و متوسط ارزیابی می شود.
 - ۷ بازیافت پسماندها، کاهش آلودگی‌های زیست محیطی، تولید محصولات دوستدار محیط زیست و... از جمله موارد مورد توجه در این شاخص می باشند.
 - ۸ این شاخص، شامل استانداردهای داخلی، استانداردهای بین‌المللی بدون مقصد صادراتی و استانداردهای بین‌المللی با مقصد صادراتی می‌باشد. تشخیص معتبر بودن استانداردهای بین‌المللی، به عهده دبیرخانه علمی جایزه البرز می باشد. ضمن اینکه، صرفاً استاندارد اخذ شده از سوی سازمان ملی استاندارد ایران معتبر می باشد.
 - ۹ تشخیص معتبر بودن مجوزها و تاییدیه‌ها به عهده دبیرخانه علمی جایزه البرز می‌باشد.
 - ۱۰ مصادیق این شاخص شامل جشنواره‌های معتبر ملی و خارجی می‌باشد که صرفاً مربوط به عناوین و رتبه‌های کسب شده توسط مجری طرح به واسطه طرح ارائه شده می باشد و مشمول دیگر طرح های اجرا شده توسط مجری نمی‌باشد.
جشنواره‌های معتبر خارجی می باید دارای تاییدیه از یکی از مراکز زیر باشند: وزارت علوم، تحقیقات و فناوری / وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی / معاونت علمی و فناوری ریاست جمهوری / دانشگاه‌ها و موسسات آموزش عالی / پارک‌های علم و فناوری / مراکز رشد.
جشنواره های معتبر ملی شامل جشنواره های خوارزمی، فارابی، شیخ بهایی، علم تا عمل، رازی، مسابقات ملی مهارت، بنیاد ملی نخبگان و ایده های برتر (برگزارشده توسط پارک یزد) می باشند.
- ✓ تبصره ۱: در مواردی که جشنواره ها رتبه های اول، دوم و سوم ندارند، رتبه برگزیده به منزله رتبه اول است.
- ✓ تبصره ۲: در مورد اعتبار سایر جشنواره های داخلی، منطقه ای و بین المللی، دبیرخانه علمی جایزه البرز تصمیم گیری خواهد کرد.

۱۱ منظور از طرح و محصول فناورانه (غیر از محصول محوری)، دیگر طرح‌های اجرا شده و یا در دست اجرا توسط مجری به غیر از طرح اصلی ارائه شده، اما مرتبط و هم راستا با آن می‌باشد.

۱۲ آن دسته از آثار ترجمه‌ای، مورد پذیرش می‌باشند که بین اثر ترجمه شده و تحصیلات مجری طرح، همخوانی وجود داشته باشد. طرح کسب و کار می‌باید شامل قسمت‌های مطالعات امکان‌سنجی و اقتصادی، مطالعات بازار، ویژگی‌های فنی محصول، برنامه زمانبندی تولید و برآورد هزینه‌های تولید باشد.

نحوه محاسبه امتیازات

اطلاعات دریافتی از داوطلبان مطابق جدول (۱) به گونه‌ای بازیابی می‌شود تا قابل امتیازدهی و داوری بوده و فهم رتبه‌بندی را برای داوطلبان ساده‌تر سازد. در جدول (۲)، نحوه امتیازدهی به این اطلاعات آورده شده‌است. در این جدول، در هر ردیف تنها به یک مورد امتیاز تعلق می‌گیرد که به انتخاب داوطلب ارائه می‌شود.

جدول (۲): سقف امتیازات تعلق گرفته به فناوری براساس وضعیت آن		
سقف امتیاز	وضعیت فناوری	
۱۹	تازگی موضوع / نوآوری / انطباق با نیازهای کنونی جامعه	
۱۶	جشنواره‌های رازی، مطهری، خوارزمی، ابن‌سینا	کسب مقام / مدال / رتبه در مجامع علمی و جشنواره‌ها (در ارتباط با طرح ارائه شده)
۶	سایر جشنواره‌ها	
۲	ثبت حقوقی در اداره ثبت اسناد و مرکز مالکیت‌های معنوی	تأییدیه‌ها، مجوزها و استانداردهای اخذ شده (شامل: ثبت حقوقی در اداره ثبت مالکیت‌های معنوی، سازمان پژوهش‌های علمی و صنعتی ایران، بنیاد ملی نخبگان، وزارت بهداشت، ثبت اختراعات در خارج از کشور، استانداردهای داخلی و بین‌المللی و ...)
۵	مراجع ذیصلاح نظیر سازمان پژوهش‌های علمی و صنعتی ایران / بنیاد ملی نخبگان / وزارت بهداشت	
۸	ثبت اختراعات در خارج از کشور	
۳	تولید نمونه آزمایشگاهی / تحقیقاتی	مرحله‌ای که نوآوری در آن قرار دارد (TRL)
۷	تولید نمونه صنعتی (پیلوت)	
۱۰	تجاری‌سازی	
۱۴	تولید محصول در مقیاس صنعتی (انبوه)	
۳	استانی	وسعت طیف کاربران
۶	ملی	
۱۲	بین‌المللی	
۱۵	قرار گرفتن فناوری در گروه اولویت‌های (الف)	همسو بودن فناوری با اولویت‌های مشخص شده در سند نقشه جامع علمی کشور
۱۰	قرار گرفتن فناوری در گروه اولویت‌های (ب)	
۵	قرار گرفتن فناوری در گروه اولویت‌های (ج)	

شیوه‌نامه فناور برتر

جدول (۲): سقف امتیازات تعلق گرفته به فناوری براساس وضعیت آن	
سقف امتیاز	وضعیت فناوری
۳	چاپ مقاله در مجلات Science و Nature، ۱٪ برتر و ۱۰٪ برتر
۲	چاپ مقاله در سایر مجلات خارجی
۱	چاپ مقاله در مجلات معتبر داخلی
۲	تألیف کتاب در انتشارات دانشگاهی
۱	تألیف کتاب در انتشارات غیر دانشگاهی
۱۳	میزان اشتغال‌زایی و یا قابلیت آن

نکات قابل ملاحظه:

- ✓ داوطلبان شرکت در این رقابت، نباید قبلاً جایزه البرز را در بخش مخترعان دریافت کرده باشند.
- ✓ قویاً تأکید می‌شود داوطلبان، با مطالعه دقیق شیوه‌نامه جایزه البرز و راهنماهای مرتبط، از بارگذاری اطلاعات نامعتبر و نامربوط در سامانه ثبت‌نام خودداری نمایند.
- ✓ در صورتی که در هر مرحله از بررسی مشخص شود که متقاضی، آگاهانه اطلاعاتی نامعتبر و خلاف واقع بارگذاری کرده است، علاوه بر محرومیت دائم از جایزه البرز، حق پیگیری حقوقی موضوع برای بنیاد فرهنگی البرز محفوظ خواهد ماند.
- ✓ تفسیر شرایط، تشخیص صلاحیت‌ها و اخذ تصمیم نهایی درباره موضوع شیوه‌نامه، صرفاً بر عهده دبیرخانه علمی جایزه البرز می‌باشد.